

**UNIVERZITET U TUZLI
EKONOMSKI FAKULTET
POSTDIPLOMSKI STUDIJ**

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

**POSTDIPLOMSKOG STUDIJA
IZ PODRUČJA EKONOMIJE
SA USMJERAVAJUĆIM KOLEGIJIMA:**

- **Menadžment**
- **Računovodstvo i revizija**
- **Finansije, bankarstvo i osiguranje**
- **Ekonomija**
- **Marketing**

Tuzla, 2009. godine

1. NASTAVNI PLAN STUDIJA

Kolegij: Menadžment

Rb	Predmet	Predavanja/vježbe		Samostalan rad studenta, ispit		Ukupno	
		Sati	ECTS	Sati	ECTS	Sati	ECTS
1.	Metodologija ekonomskih istraživanja <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Senad Fazlović</i>	30	3	45	3	75	6
2.	Menadžment poslovnih sistema <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Adil Kurtić</i>	30	3	45	3	75	6
3.	Teorija i politika razvoja poduzetništva <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Bahrija Umihanić</i>	30	3	45	3	75	6
4.	Teorija kvaliteta i poslovna izvrsnost <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Senad Fazlović</i>	30	3	45	3	75	6
5.	Metode i modeli odlučivanja <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Sejfudin Zahirović</i>	30	3	45	3	75	6
UKUPNO I SEMESTAR		150	15	225	15	375	30

Rb	Predmet/Aktivnost	Predavanja/vježbe		Samostalan rad studenta, ispit		Ukupno	
		Sati	ECTS	Sati	ECTS	Sati	ECTS
1.	Izborni predmet (sa liste izbornih predmeta (najmanje 1) ili sa drugih smjerova (najviše 1))	30	3	45	3	75	6
2.	Izborni predmet (sa liste izbornih predmeta (najmanje 1) ili sa drugih smjerova (najviše 1))	30	3	45	3	75	6
3.	Magistarski rad			225	18	225	18
UKUPNO II SEMESTAR		60	6	315	24	375	30

Kolegij: Računovodstvo i revizija

Rb	Predmet	Predavanja/vježbe		Samostalan rad studenta, ispit		Ukupno	
		Sati	ECTS	Sati	ECTS	Sati	ECTS
1.	Metodologija ekonomskih istraživanja <i>Nosilac discipline: Prof. Dr. Izet Ibreljić</i>	30	3	45	3	75	6
2.	Menadžersko računovodstvo <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Reuf Kapić</i>	30	3	45	3	75	6
3.	Međunarodni računovodstveni standardi i finansijsko izvještavanje <i>Nosilac discipline: Doc. dr. Sado Puškarević</i>	30	3	45	3	75	6
4.	Planiranje, metodologija i upravljanje revizijom <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Rajko Radović</i>	30	3	45	3	75	6
5.	Finansije korporacija <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Sead Omerhodžić</i>	30	3	45	3	75	6
UKUPNO I SEMESTAR		150	15	225	15	375	30

Rb	Predmet/Aktivnost	Predavanja/vježbe		Samostalan rad studenta, ispit		Ukupno	
		Sati	ECTS	Sati	ECTS	Sati	ECTS
1.	Izborni predmet (sa liste izbornih predmeta (najmanje 1) ili sa drugih smjerova (najviše 1))	30	3	45	3	75	6
2.	Izborni predmet (sa liste izbornih predmeta (najmanje 1) ili sa drugih smjerova (najviše 1))	30	3	45	3	75	6
3.	Magistarski rad			225	18	225	18
UKUPNO II SEMESTAR		60	6	315	24	375	30

Usmjeravajući kolegij: Finansije, bankarstvo i osiguranje

Rb	Predmet	Predavanja/vježbe		Samostalan rad studenta, ispit		Ukupno	
		Sati	ECTS	Sati	ECTS	Sati	ECTS
1.	Metodologija ekonomskih istraživanja <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Izet Ibreljić</i>	30	3	45	3	75	6
2.	Bankarski menadžment <i>Nosilac discipline: Doc. dr. Emira Kozarević</i>	30	3	45	3	75	6
3.	Međunarodne finansije u procesu globalizacije <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Izet Ibreljić</i>	30	3	45	3	75	6
4.	Monetarna i fiskalna politika u Evropskoj uniji <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Izudin Kešetović</i>	30	3	45	3	75	6
5.	Osiguranje i nebankarske finansijske institucije <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Safet Kozarević</i>	30	3	45	3	75	6
UKUPNO I SEMESTAR		150	15	225	15	375	30

Rb	Predmet/Aktivnost	Predavanja/vježbe		Samostalan rad studenta, ispit		Ukupno	
		Sati	ECTS	Sati	ECTS	Sati	ECTS
1.	Izborni predmet (sa liste izbornih predmeta (najmanje 1) ili sa drugih smjerova (najviše 1))	30	3	45	3	75	6
2.	Izborni predmet (sa liste izbornih predmeta (najmanje 1) ili sa drugih smjerova (najviše 1))	30	3	45	3	75	6
3.	Magistarski rad			225	18	225	18
UKUPNO II SEMESTAR		60	6	315	24	375	30

Usmjeravajući kolegij: Ekonomija

Rb	Predmet	Predavanja/vježbe		Samostalan rad studenta, ispit		Ukupno	
		Sati	ECTS	Sati	ECTS	Sati	ECTS
1.	Metodologija ekonomskih istraživanja <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Kadrij Hodžić</i>	30	3	45	3	75	6

2.	Ekonomija javnog sektora <i>Nosilac discipline: Doc. dr. Zijad Džafić</i>	30	3	45	3	75	6
3.	Regionalna ekonomija i politika Evropske unije <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Muharem Klapić</i>	30	3	45	3	75	6
4.	Ekonomija evropskih integracija <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Izet Ibreljić</i>	30	3	45	3	75	6
5.	Politička ekonomija globalizacije <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Kadrija Hodžić</i>	30	3	45	3	75	6
UKUPNO I SEMESTAR		150	15	225	15	375	30

Rb	Predmet/Aktivnost	Predavanja/vježbe		Samostalan rad studenta, ispit		Ukupno	
		Sati	ECTS	Sati	ECTS	Sati	ECTS
1.	Izborni predmet (sa liste izbornih predmeta (najmanje 1) ili sa drugih smjerova (najviše 1))	30	3	45	3	75	6
2.	Izborni predmet (sa liste izbornih predmeta (najmanje 1) ili sa drugih smjerova (najviše 1))	30	3	45	3	75	6
3.	Magistarski rad			225	18	225	18
UKUPNO II SEMESTAR		60	6	315	24	375	30

Usmjeravajući kolegij: Marketing

Rb	Predmet	Predavanja/vježbe		Samostalan rad studenta, ispit		Ukupno	
		Sati	ECTS	Sati	ECTS	Sati	ECTS
1.	Metodologija ekonomskih istraživanja <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Sejfudin Zahirović</i>	30	3	45	3	75	6
2.	Upravljanje odnosima s kupcima <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Rifat Klopić</i>	30	3	45	3	75	6
3.	Marketinško upravljanje prodajom <i>Nosilac discipline: Prof. dr. em. Rešad Begtić</i>	30	3	45	3	75	6
4.	Strategije ulaska na međunarodno tržište <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Mustafa Sinanagić</i>	30	3	45	3	75	6
5.	Istraživanje marketinga <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Sejfudin Zahirović</i>	30	3	45	3	75	6
UKUPNO I SEMESTAR		150	15	225	15	375	30

Rb	Predmet/Aktivnost	Predavanja/vježbe		Samostalan rad studenta, ispit		Ukupno	
		Sati	ECTS	Sati	ECTS	Sati	ECTS
1.	Izborni predmet (sa liste izbornih predmeta (najmanje 1) ili sa drugih smjerova (najviše 1))	30	3	45	3	75	6
2.	Izborni predmet (sa liste izbornih predmeta (najmanje 1) ili sa drugih smjerova (najviše 1))	30	3	45	3	75	6
3.	Magistarski rad			225	18	225	18
UKUPNO II SEMESTAR		60	6	315	24	375	30

Lista izbornih predmeta

Rb	Lista izbornih predmeta	Predavanja/vježbe		Samostalan rad studenta, ispit		Ukupno	
		Sati	ECTS	Sati	ECTS	Sati	ECTS
1.	Teorija i praksa liderstva <i>Nosilac discipline: Doc. dr. Adisa Delić</i>	30	3	45	3	75	6
2.	Računovodstvo troškova po aktivnostima <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Ibro Popić</i>	30	3	45	3	75	6
3.	Menadžment proizvodnje i usluga <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Osman Hatunić</i>	30	3	45	3	75	6
4.	Odnosi s javnošću i korporacijsko komuniciranje <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Najil Kurtić</i>	30	3	45	3	75	6
5.	Digitalna ekonomija <i>Nosilac discipline: Prof. dr. Zekerijah Šabanović</i>	30	3	45	3	75	6

2. NASTAVNI PROGRAM STUDIJA

I SEMESTAR

Opći kolegij

1. METODOLOGIJA EKONOMSKIH ISTRAŽIVANJA

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Izet Ibreljić, Prof. dr. Sejfudin Zahirović, Prof. dr. Kadrija Hodžić, Prof. dr. Senad Fazlović, Doc. dr. Zlatan Delić

Osnovne osobine naučnoistraživačkog rada (originalnost, objektivnost, pouzdanost i validnost činjenica, primjena adekvatnih naučnih metoda, naučne informacije); Predmet ekonomskih istraživanja (ekonomija kao nauka, predmet ekonomije, ekonomsko znanje); Metode ekonomskih istraživanja; Klasifikacija ekonomskih istraživanja; Proces naučnog istraživanja; Osnovne metode logičkog i naučnog saznanja (analiza, sinteza, indukcija i dedukcija); Opštenaučne metode (hipotetičko-deduktivna, statistička, metoda modeliranja, analitičko-deduktivna); Metode prikupljanja i obrade podataka (sekundarno i primarno istraživanje, kvantitativno i kvalitativno istraživanje, komparativna metoda); Dizajniranje naučnih i stručnih pisanih radova (klasifikacija pisanih radova, plan istraživanja, obrada dijelova rada, rukopis); Izrada magistarskog rada i doktorske disertacije.

Literatura:

1. Baban Lj. i dr., *Primjena metodologije stručnog i znanstvenog istraživanja*, Ekonomski fakultet, Osijek, 2000.
2. Kukić S., Markić B., *Metodologija društvenih znanosti: Metode, tehnike, postupci i instrumenti znanstveno-istraživačkog rada*, Ekonomski fakultet, Sveučilište u Mostaru, 2006.
3. Šamić M., *Kako nastaje naučno djelo*, Svjetlost, Sarajevo, 2003.
4. Termiz Dž., *Metodologija društvenih nauka*, TKD Šahinpašić, Sarajevo, 2003.

Usmjeravajući kolegij: Menadžment

2. MENADŽMENT POSLOVNIH SISTEMA

Fond sati: Predavanja 30 sati

Nastavnici: Prof. dr. Adil Kurtić, Prof. dr. Zečir Hadžiahmetović, Prof. dr. Aziz Šunje, Doc.dr. Adisa Delić

Model procesa menadžmenta: Sistemsko-kibernetički pristup preduzeću kao poslovnom sistemu; Međuzavisnost temeljnog, upravljačkog i informacijskog procesa u poslovnom sistemu; Funkcije, uloge, nivoi i područja djelovanja menadžmenta poslovnih sistema; Menadžment okruženje: Savremeni trendovi i prilagođavanje okruženju kao uslov opstanka poslovnog sistema; Globalizacija i menadžment; Proces strateškog menadžmenta kao koncept upravljanja dinamikom poslovnog sistema; Menadžment organizacijskim promjenama i inovacijama – koncepti i programi organizacijskih promjena i nove tendencije u organizacionom dizajnu i povezivanju (umrežavanju); Upravljanje grupnom dinamikom: Grupe i timovi kao nova organizaciona paradigma; Konflikti i strategije upravljanje konfliktima u poslovnom sistemu; Organizacijska kultura i učinak – multikulturalizam i efektivnost i efikasnost poslovnog sistema; Upravljanje vremenom menadžera; Menadžerske vještine budućnosti – inovativne menadžment teorije.

Literatura:

1. Adižes I., *Upravljanje životnim ciklusom preduzeća*, Grmeč – Privredni pregled, Beograd, 2004.
2. Griffin R., *Management*, Houghton Mifflin Company, Boston, New York, 2005.
3. Inić P. B., *Management 21*, Fakultet za trgovinu i bankarstvo „Janićije i Danica Karić“, Beograd, 2003.
4. Mincberg H., Olstrand B., Lampel Dž.: *Strateški safari* (Kompletan vodič kroz divljine strateškog menadžmenta), Prometej, Novi Sad, 2004.
5. Stoner A. F. Dž., Friman R. E., Gilbert R. D. Jr., *Menadžment*, Želnid, Beograd, 1997.
6. Tavčar I. M., *Strateški management*, Udžbenik za podiplomski studij, Univerza v Mariboru, Maribor-Koper, 2002.

3. TEORIJA I POLITIKA RAZVOJA PODUZETNIŠTVA

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Bahrija Umihanić, Prof. dr. Slavica Singer, Prof. dr. Marin Gužalić

Teorija poduzetništva u sklopu ekonomskih i ostalih teorija; Poduzetništvo, znanost i tehnologija u savremenom društvu; Strategija razvoja poduzetništva i male privrede u zemljama EU i Bosni i Hercegovini; Uloga države u poticanju i razvoju poduzetništva u EU i Bosni i Hercegovini; Poduzetničko-tehnološka infrastruktura (Poduzetnički centri, Poduzetnički inkubatori, Klasteri, Poslovne zone); Inovacijsko poduzetništvo; Oblici organizacije biznisa; Razvijanje uspješne poslovne ideje; Od ideje do poduzetničke firme; Pokretanje i vođenje poduzetničke firme.

Literatura:

1. Barringer R. B., Ireland R. D., *Entrepreneurship – Successfully Launching New Ventures*, Pearson, Prentice Hall, 2006.

2. Dedić M., Umihanić B., *Osnove menadžmenta i poduzetništva*, Ekonomski institut Tuzla, 2004.
3. Deželjin J., Deželjin J., Dujanić M., Tadin H., Vujić V., *Poduzetnički menadžment – izazov, rizik, zadovoljstvo*, Alinea, M.E.P. Consult, Zagreb, 2002.
4. Drucker F. P., *Inovacije i poduzetništvo*, Privredni pregled, Beograd, 1996.
5. Škrtić M., *Poduzetništvo*, Sinergija, Zagreb, 2006.
6. Traverso K. D., *Poduzetničke tehnike – kako ići u korak s tvrtkama koje su veće, iskusnije, bogatije, svima poznate*, M. E. P. Consult, Zagreb, 2003.

4. TEORIJA KVALITETA I POSLOVNA IZVRSNOST

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Doc. dr. Senad Fazlović, Prof. em. dr. Šefik Mulabegović, Prof. dr. Stevan Stević

Razvoj kvalitete i koncepti kvalitete. Škole kvalitete (japanska, američka, evropska); Karakteristike kvalitete; Kvaliteta konstrukcije; Kvaliteta koncepcije; Kvaliteta izrade; Postupci za ispitivanje kvalitete; Modeli kvalitete; Troškovi kvalitete; Sistemi upravljanja kvalitetom; Shewarov ciklus poboljšanja; Demigov krug kvalitete; Juranova spirala kvalitete; TQC; TQM; Procesni pristup poslovnoj izvrsnosti (Business Excellence); RADAR (Results, Approach, Deployment, Assesment, Review) metoda evropskog modela TQM. Nagrade za poslovnu izvrsnost (EQA, Demingova, MBNQA).

Literatura:

1. J.M., Frank M. Gryna, *Planiranje i analiza kvalitete - od razvoja proizvoda do upotrebe*, Mate, Zagreb, 1999.
2. Klarić S., *Upravljanje kvalitetom*, Mašinski fakultet Univerziteta u Mostaru, 2005.
3. Skoko H., *Upravljanje kvalitetom*, Sinergija, Zagreb, 2000.
4. Injac N., *Mala enciklopedija kvaliteta*, Oskar, Zagreb, 1998.

5. METODE I MODELI ODLUČIVANJA

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Sejfudin Zahirović, Doc. dr. Tunjo Perić

Proces odlučivanja, donosilac odluke i njegove preferencije; Modeli donošenja odluka; Metode odlučivanja u uslovima izvjesnosti i matematičko programiranje; Odlučivanje u uslovima rizika i stohastičko modeliranje; Metode odlučivanja u uslovima neizvjesnosti; Odlučivanje u uslovima konflikta i teorija igara; Teorija korisnosti; Višekriterijsko odlučivanje; Višekriterijalna analiza; Grupno odlučivanje; Poslovno prognožiranje.

Literatura:

1. Chianag A. C., *Osnovne metode matematičke ekonomije*, Mate, Zagreb, 1994.
2. Čupić M., Rao Tummala V. M., Suknović M., *Odlučivanje: Formalni pristup*, Fakultet organizacionih nauka, Beograd, 2001.

3. Eppen G. D., Gould F. J., Schmidt C. P., Moore J. H., Weatherford L. R., *Management Science: Introductory*, Prentice Hall, New Jersey, 1998.
4. Pavličić D., *Teorija odlučivanja*, IC Ekonomskog fakulteta, Beograd, 2004.
5. Petrić J., *Operaciona istraživanja*, Nauka, Beograd, 1997.
6. Zahirović S., *Poslovna prognostika*, Ekonomski fakultet Tuzla, 1999.
7. Zahirović S., Kozarević S., *Metode optimizacije u poslovnom odlučivanju: Osnove determinističkog modeliranja*, Infograf, Tuzla, 2005.
8. Zahirović S., Kozarević S., Okičić J., *Kvantiativne metode u odlučivanju I*, Harfograf, Tuzla, 2008.

Usmjeravajući kolegij: Računovodstvo i revizija

2. MENADŽERSKO RAČUNOVODSTVO

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Reuf Kapić

Računovodstvene informacije za planiranje i kontrolu; ABC – metoda i upravljanje troškovima; Ciljani troškovi (target costing) i razvoj novih proizvoda; Računovodstvene informacije za odlučivanje o cijenama (Odluke o cijenama i upravljanje troškovima); Transferne cijene; Troškovi zaliha i analiza kapaciteta; Strategija, bilans rezultata i analiza; Profitabilnost strategije.

Literatura:

1. Drury C., *Management and cost accounting*, Tomson, 1996.
2. Horngren, Foster, Datar, *Uvod u troškovno računovodstvo*, Udruženja – Udruga računovođa i revizora, Sarajevo, 2002.
3. Lucey T., *Costing*, LPBB, 1996.
4. Weil R. L., Maher M., *Handbook of Cost Management*, Wiley, 2005.

3. MEĐUNARODNI RAČUNOVODSTVENI STANDARDI I FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Doc. dr. Sado Puškarević, Prof. dr. Ibro Popić

Okvir za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja; Priprema finansijskih izvještaja kompanija sa ograničenom odgovornošću; Računovodstveni regulatorni sistem; Opšteprihvaćeni računovodstveni principi (GAAP); Komitet za međunarodne računovodstvene standarde (IASC) i Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB); Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI 1-5); Međunarodni računovodstveni standardi (MRS 1-41); Kriticizam IASC.

Literatura:

1. Elliott B., Elliot J., *Financial Accounting and Reporting*, third edition, Prentice Hall, England, 1999.
2. *Finansijko/Financijsko izvještavanje, Međunarodni standardi, ACCA*, Udruženje računovođa i revizora F BiH i Udruga računovođa i finansijskih djelatnika Herceg-Bosne, Sarajevo, 2002. (Prijevod djela: ACCA 2.5 financial reporting international stream study text (broj 1)).

3. *Međunarodni standardi finansijsko izvještavanja (MSFI) uključujući i Međunarodne računovodstvene standarde (MRS)*; Savez računovođa, revizora i finansijskih radnika F BiH, Sarajevo, 2006.

4. PLANIRANJE, METODOLOGIJA I UPRAVLJANJE REVIZIJOM

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Rajko Radović, Prof. dr. Reuf Kapić, Prof. dr. Milovan Stanišić

Prihvatanje klijenta i postupak planiranja revizijskog angažmana; Preliminarni analitički postupci i procedure; Analiza i procjena rizika angažmana; Plan revizije i izrada programa revizije; Praktična studija iz revizije; Program i metodologija revizije pozicija finansijskih izvještaja; Pregled korekcija; Spisak za provjeru završetka angažmana; Praktikum iz metodologije revizije.

Literatura:

1. Brekalo F., *Revizija finansijskih izvještaja, Priručnik za praktičnu upotrebu*, Zagreb, 2004.
2. Carmichael D. R., Willingham J. J., *Pojmovi i metod revizije*, Zagreb, 2000.
3. Hayes R., Schilder A., *Principi revizije*, prijevod, Banja Luka, 2002.
4. Kapić R., *Eksterna revizija*, Tuzla, 2000.
5. Messier W., *Revizija*, Zagreb, 2004.
6. Stanišić M., *Praktikum iz metodologije revizije*, Beograd, 2006.
7. Stanišić M., *Revizija*, Beograd, 2006.
8. Tušek B., *Revizija, Instrument poslovnog odlučivanja*, Zagreb, 2001.

5. FINANSIJE KORPORACIJA

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Sead Omerhodžić, Prof. dr. Adnan Rovčanin

Struktura kapitala i troškovi kapitala korporacija (M&M pristup strukturi kapitala, tradicionalni pristup strukturi kapitala, troškovi pojedinih oblika kapitala, ponderisani prosječni trošak kapitala); Restrukturiranje korporacija (prodaja dijela kompanije; prodaja dijelova i proporcionalno preusmjeravanje dionica; odvajanje dijela matične kuće razdvajanjem dionica, dobrovoljne likvidacije, usmjerene dionice); Integracije i akvizicije (vrste integracija, razlozi za integracije i akvizicije, finansiranje integracija, strategija integrisanja, mjere protiv preuzimanja, taktike preuzimanja); Vrednovanje integracija i akvizicija (finansijska analiza, vrednovanje javnih kompanija, vrednovanje privatnih kompanija); Porez na korporacije (oblici poreskog tretmana dobiti korporacije, porezi na prinos, porez na promet, porez na imovinu, porezi u međunarodnim okvirima); Izvedene hartije od vrijednosti - finansijski derivati (opcije, varanti, konvertibilne hartije od vrijednosti);

Literatura:

1. Baker H. K., Powell G. E., *Understanding financial management: a practical guide*, Blackwell Publishing, Oxford, 2005.
2. Brümmerhoff D., *Javne financije*, prijevod, Mate, Zagreb, 2000.
3. Gogan P. A., *Integracije, akvizicije i restrukturiranje korporacija*, prijevod, Prometej, Novi Sad, 2004.

4. Orsag S., Gulin D., *Poslovne kombinacije*, Hrvatska zajednica računovođa i finansijskih djelatnika, Zagreb, 1996.
5. Omerhodžić, S., *Finansijski menadžment*, Harfograf, Tuzla, 2007.

Usmjeravajući kolegij: Finansije, bankarstvo i osiguranje

2. BANKARSKI MENADŽMENT

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Doc. dr. Emira Kozarević, Prof. dr. Fikret Hodžić, Prof. dr. Damir Zaklan

Bankarska struktura i okruženje, Bankarska poslovna strategija; Finansijski izvještaji banaka; Upravljanje aktivom i pasivom banke; Politika mobilizacije depozita; Politika nedepozitnih kreditnih izvora; Politika bankarskog kapitala; Kreditna politika banke; Investiciona politika banke; Upravljanje bankarskim rizicima (taksonomija bankarskih rizika, operativno upravljanje bankarskim rizicima, prudenciona kontrola i supervizija tih rizika, s osvrtom na inostrana iskustva); Vanbilansne transakcije banke.

Literatura:

1. Ćirović M., *Bankarstvo*, Bridge Company, Beograd, 2001.
2. Ćurčić U., *Bankarski portfolio menadžment – strategijsko upravljanje bankom, bilansima, kvalitetom i portfolio rizicima banke*, Feljton, Novi Sad, 2002.
3. Rose P., *Commercial Bank Management*, McGraw-Hill, Irwin, 2002.
4. Rose P., Hudgins S., *Bankarski menadžment i finansijske usluge*, Data status, Beograd, 2005.
5. Zaklan D., *Bankarstvo u tržišnom makrosistemu*, Ekonomski fakultet (Univerzitet "Džemal Bijedić"), Mostar, 2000.

3. MEĐUNARODNE FINANSIJE U PROCESU GLOBALIZACIJE

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Izet Ibreljić, Prof. dr. Hamid Alibašić, Doc. dr. Senija Nuhanović

Globalno finansijsko okruženje Evrope (Implikacije finansijske globalizacije na ekonomiju EU i zemalja u tranziciji, Perspektive procesa finansijske globalizacije u evroprostoru, Jugoistočna Evropa u procesu globalizacije međunarodnih finansija, BiH u evropskom finansijskom okruženju, itd.); Uloga eura u globalnoj privredi (Evropska monetarna unija i euro, euro i dolar u međunarodnom monetarnom sistemu, euro i integracijski procesi zemalja u tranziciji, itd.); Evropska finansijska tržišta (Nastanak i razvoj evrotržišta, Vrste poslova na evrotržištima, Inovacije na evropskim finansijskim tržištima, Perspektive evropskih finansijskih tržišta, itd.); Međunarodno kretanje kapitala u savremenim uslovima (Finansijska globalizacija i krize, Prijedlozi za reformu međunarodnog monetarnog sistema, itd.).

Literatura:

1. Buckley A., *Multinational Finance*, Prentice Hall, New York, 2004.
2. De Grawe P., *Economic of Monetary Union*, Oxford University Press, 2003.
3. Flowers E., Lees F., *The Euro, Capital Market and Dollarization*, Rowman and Littlefield Publishers, New York, 2002.

4. Makin A. J., *Global Finance and the Macroeconomy*, Palgrave Macmillan, 2003.

4. MONETARNA I FISKALNA POLITIKA U EVROPSKOJ UNIJI

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Izudin Kešetović, Prof. dr. Dženan Đonlagić

Osnove monetarne ekonomije; Razvoj i uloga novca; Uloga monetarnog sistema u ekonomiji; Analiza bankarskog sistema i instrumenti monetarne politike; Monetarni sistem EU; Monetarni sistem SAD-a; Osnove fiskalne ekonomije; Pojam i razvoj poreza u sistemu javnih prihoda; Pojam i uloga javnih rashoda; Uloga fiskalnog sistema u ekonomiji; Fiskalni sistem EU; Fiskalni sistem SAD-a; Monetarni i fiskalni sistem BiH; Monetarni i fiskalni sistem zemalja u okruženju; Koordinacija monetarnog i fiskalnog sistema.

Literatura:

1. Kešetović, I., Đonlagić, Dž., *Javne finansije*, GRIN, Gračanica, 2007.
2. Kešetović, I., *Monetarne finansije*, Tuzla, 2007.
3. Bofinger P., *Monetary Policy*, Oxford University Press, 2001.
4. Perišin I., Šokman A., Lovrinović I., *Monetarna politika*, Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“, Pula, 2001.

5. OSIGURANJE I NEBANKARSKE FINANSIJSKE INSTITUCIJE

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Doc. dr. Safet Kozarević, Prof. dr. Jelena Kočović, Doc. dr. Željko Šain

Osiguranje u funkciji upravljanja rizikom; Upravljanje rizikom u osiguranju; Proizvodi osiguranja i reosiguranja; Utvrđivanje tarifa u osiguranju; Osiguravajuća društva kao finansijske institucije; Trendovi na tržištu osiguranja u svijetu; Institucionalne reforme i približavanje zakonodavstvu EU; Novi standardi za kontrolu solventnosti; Ulaganje rezervi osiguravajućih društava; Investicioni fondovi i društva za upravljanje fondovima; Sistem socijalnog osiguranja u BiH.

Literatura:

1. Andrijašević S., Petranović V., *Ekonomika osiguranja*, Alfa, Zagreb, 1999.
2. Bijelić M., *Osiguranje i reosiguranje*, TECTUS, Zagreb, 2002.
3. Black K., Skipper H. D., *Life and health insurance*, Prentice Hall, 1999.
4. Kočović J., Šulejić P., *Osiguranje*, Ekonomski fakultet, Beograd, 2002.
5. Rejda G. E., *Principles of risk management and insurance*, 8th edition, Addison Wesley, 2002.
6. Vaughan E. & T., *Osnove osiguranja – Upravljanje rizicima*, MATE, Zagreb 2000.

Usmjeravajući kolegij: Ekonomija

2. EKONOMIJA JAVNOG SEKTORA

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Doc. dr. Zijad Džafić, Prof. dr. Meho Bašić, Doc. dr. Hajro Kofrc, Prof. dr. Kasim Tatić

Javni sektor u mješovitoj privredi i ekonomska uloga države; Osnovi teorija blagostanja: tržišna efikasnost, nesavršeno tržište, efikasnost i pravičnost, itd.; Osnovi teorije javnih rashoda: javna i privatna dobra, uslovi za efikasnost javnih dobara, itd.; Eksterni efekti i životna sredina: privatna rješenja eksternih efekata, uloga države, itd.; Preduzetništvo i makroekonomski menadžment; Značaj koncesije u ekonomiji javnog sektora; Koncesioni modaliteti i njihov uticaj na ekonomiju javnog sektora (povećanje prihoda, unapređenje tehnološkog nivoa, povećanje zaposlenosti itd.); Javne finansije u BiH; Oporezivanje i ekonomska efikasnost: poželjno poresko opterećenje, faktori od uticaja na raspodjelu poreskog opterećenja, itd.

Literatura:

1. Stiglitz J. E., *Ekonomija javnog sektora*, Ekonomski fakultet, Beograd, 2004.
2. Džafić, Z., *Preduzetnička ekonomija*, Denfas, Tuzla, 2007.
3. Njavro Đ., *Gospodarstvo, socijalna politika i globalizacija*, MATE d.o.o., Zagreb, 1999.
4. Bašić, M., *Ekonomija javnog sektora*, Ekonomski fakultet, Sarajevo, 2005.

3. REGIONALNA EKONOMIJA I POLITIKA EVROPSKE UNIJE

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Muharem Klapić, Prof. dr. Izet Ibreljić; Prof. dr. Murat Prašo, Doc. dr. Merim Kasumović

Evropska regionalna nauka i savremena regionalna ekonomska teorija; Osnovne karakteristike regionalizacije i regionalni nivoi u EU; Regionalni razvojni dispariteti u kontekstu ekonomske politike EU; Evolucija evropske regionalne ekonomije; Instrumenti regionalne politike EU; «Evropa regija» i strukturni i kohezioni fondovi EU; Ekonomski nacionalizam i evropsko jedinstvo; Bosna i Hercegovina u kontekstu evropskih regionalnih razvojnih tokova, itd.

Literatura:

1. Armstrong H., Taylor J., *Regional Economics and Policy*, Alan, Oxford, 2000.
2. Borzel T. A., *States and Regions in the European Union*, Cambridge University Press, 2002.
3. *European Regional Growth*, Springer-Verlag, Berlin, 2003.
4. Jönson C., *Organising Europe Space*, SAGE Publication, London, 2000.

4. EKONOMIJA EVROPSKIH INTEGRACIJA

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Izet Ibreljić, Prof. dr. Zlatan Fröhlich, Prof. dr. Muharem Klapić

Savremene teorije i teorijski modeli međunarodnih ekonomskih integracija; Evolucija evropskog procesa integracije; Troškovi i koristi u procesu evropskog ujedinjenja; Evropske institucije; Evropska "Bijela knjiga"; Monetarna i fiskalna politika EU; Euro i finansijska tržišta; EU i transatlantizam; Politika EU prema trećim zemljama; Bosna i Hercegovina i evropski integracijski procesi, itd.

Literatura:

1. Brkić L., *Teorija međunarodne ekonomske integracije*, Gordon d.o.o., Zagreb, 1995.
2. Grauwe P. D., *Economic of Monetary Union*, Oxford University Press, 2003.
3. Swann D., *The Economic of Europe from Common Market to European Union*, Penguin Books, London, 2002.
4. Jovanović N. M., *Evropska ekonomska integracija*, Beograd, 2005.
5. Prokopijević M., *Evropska unija*, Službeni glasnik, Beograd, 2005.

5. POLITIČKA EKONOMIJA GLOBALIZACIJE

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Kadrija Hodžić, Prof. dr. Dragoljub Stojanov, Prof. dr. Đuro Medić

Ključni elementi globalizacije: ekspanzija tržišta, ubrzani tehnološki razvoj, transformacija ekonomskih politika, novi socijalni i politički pokreti, itd.; Globalizacija i nacionalna država; Ekonomija globalizacije: proizvodnja, trgovina, finansije; Novac u globalizovanom svijetu; Globalizacija i međunarodne institucije; Multinacionalne kompanije i globalizacijski procesi; Neoliberalna globalizacija i globalna integracija; Bosna i Hercegovina i savremeni globalizacijski tokovi, itd.

Literatura:

1. Held Z. D., *Global Covenant*, Polity Press Ltd, Cambridge, 2004.
2. Soroš Dž., *O globalizaciji*, Samizdat, Beograd, 2002.
3. Termey S., *Anticapitalism*, Oxford, 2004.
4. Woods N., *The Political Economy of Globalization*, Macmillan Press LTD, London, 2002.
5. Hodžić, K., *(Re)privatizacija i globalizacija*, Međunarodni forum Bosna, Sarajevo, 2002.

Usmjeravajući kolegij: Marketing

2. UPRAVLJANJE ODNOSIMA S KUPCIMA

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Rifat Klopić, Prof. dr. Nenad Brkić

Marketing kao preduslov opstanka firme u tržišnom ambijentu; Pojavni oblici upravljanja marketingom; Kupac u fokusu marketinških aktivnosti; Koncept vrijednosti i jaz između kupaca i menadžera; Očekivana vrijednost i spoznajna vrijednost i njihove dimenzije; Istraživanje vrijednosti za kupce; Povezanost zadovoljstva sa konceptom vrijednosti za kupce; Istraživanje zadovoljstva kupaca; Izgradnja modela mjerenja zadovoljstva kupaca; Servis potrošača – logistički predstavnik na strateškom vrhu firme; Usmjerenost na kupce kao kultura firme.

Literatura:

1. Božić V., Aćimović S., *Marketing logistika*, Ekonomski fakultet Beograd, 2004.
2. Carnegie D., *Psihologija uspjeha I-III*, Prosvjeta Draganić, Zagreb, 1990.
3. Dibb S. i dr., *Marketing*, MATE, Zagreb, 1995.
4. Kotler P., *Upravljanje marketingom*, Informator, Zagreb, 2004.

5. Mandić I., *Istraživanje ponašanja i motivacije kupaca*, Ekonomski fakultet Osijek, 1986.
6. Vranešević T., *Upravljanje zadovoljstvom klijenata*, Golden marketing, Zagreb, 2000.

3. MARKETINŠKO UPRAVLJANJE PRODAJOM

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. em dr. Rešad Begtić, Doc. dr. Ishak Mešić, Prof. dr. Mustafa Sinanagić

Prodaja kao preduslov uspješnog poslovanja i planiranje prodaje; Strategija prodaje, tehnike i vještine prodaje; Struktura prodajne sile, izbor i usavršavanje predstavnika prodaje; Motiviranje i nagrađivanje prodajnog osoblja; Lična prodaja; Savremeni trendovi u razvoju maloprodajnog i veleprodajnog robnog prometa; Međuzavisnost robnog prometa i procesa urbanizacije; Izbor lokacije i prostorni razmještaj prodajnih objekata; Klasični i savremeni modeli i tipovi lokacije prodajnih kapaciteta.

Literatura:

1. Begtić R., *Upravljanje procesima razmjene proizvoda i usluga*, Ekonomski institut, Tuzla, 2003.
2. Cinverse P. D., *New laws of Retail Gravitation*, MacMillan Co., New York, 1981.
3. Denny R., *Super prodavač*, M.E.P. Consult, Zagreb, 2003.
4. Kotler P., *Upravljanje marketingom*, Informator, Zagreb, 2004.
5. Peters J., *Retailing & Channel, Location Analysis – Site Selection for a Retail Store*, Louisiana State University, 2000.
6. Silva J., *Moć prodaje – metoda uspjeha*, Gandalf, Zagreb, 2001.
7. Trejsi B., *Veština prodaje*, Finesa, Beograd, 2003.

4. STRATEGIJE ULASKA NA MEĐUNARODNO TRŽIŠTE

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Mustafa Sinanagić, Prof. dr. Anto Domazet

Formuliranje strategije međunarodnog preduzeća (Dinamičko eksterno okruženje, Procjena mogućnosti komparacije); Strateške opcije međunarodnog preduzeća (Evolutivni pristup, Strategija niskih troškova i diferenciranja, Globalna strategija); Izvozna ekspanzija (Opcije izvoza, Kulturna distanca i učenje, Strategija izvozne ekspanzije); Kooperativne varijante međunarodnog poslovanja (Licenciranje i frenčajzing, Integralna proizvodno – poslovna kooperacija, Funkcionalna proizvodno – poslovna kooperacija, Poslovna saradnja na projektnom principu); Strateški poslovni savezi; Direktno investicije – zajednička ulaganja; Samostalne direktne investicije; Izbor strategijske varijante poslovanja na međunarodnom tržištu.

Literatura:

1. Johansson J. K., *Global Marketing*, Irwin, 2004.
2. Previšić J., Ozretić – Došen, Đ., *Međunarodni marketing*, Masmedia, Zagreb, 1999.
3. Rakita B., *Međunarodni marketing*, Ekonomski fakultet Beograd, 2003.
4. Root F. R., *Entry Strategies for International Markets*, Lexington Books, 2001.

5. Sanyal R. N., *International Management – A Strategic Perspective*, Prentice Hall, 2001.
6. Sinanagić M., *Strategijske varijante ulaska na inostrano tržište*, Gama-X, Brčko 2008.

5. ISTRAŽIVANJE MARKETINGA

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Sejfidin Zahirović, Prof. dr. Hasan Hanić

Specifičnosti marketinških podataka i informacija; Sadržina i proces istraživanja marketinga; Informacione tehnologije i istraživanje marketinga; Odnos istraživanja marketinga i marketing informacionog sistema; Osnovne dimenzije marketing informacionog sistema; Modeli i komponente marketing informacionih sistema; Sistem istraživanja marketinga (izvori podataka, uzorkovanje, metode prikupljanja podataka, izvještavanje); Sistem analitičkog marketinga (baze podataka, statističke banke, banke modela); Statistička analiza marketinških podataka; Posebna područja istraživanja marketinga.

Literatura:

1. Hanić H., *Istraživanje tržišta i marketing informacioni sistem*, CID Ekonomski fakultet, Beograd, 2004.
2. Hanić H., *Marketing informacioni sistem*, CID Ekonomski fakultet, Beograd, 1999.
3. Malhotra N. K., *Marketing Research: An Applied Orientation*, Prentice Hall, New Jersey, 1999.
4. Marušić M., Vranešević T., *Istraživanje tržišta*, ADECO, Zagreb, 2001.
5. Tihi B., *Istraživanje marketinga*, Dom štampe, Zenica, 2003.
6. Zahirović S., *Multivarijaciona analiza: Osnove teorije i primjene u marketinškim istraživanjima*, Infograf, Tuzla, 2005.

IZBORNI PREDMETI

6. TEORIJA I PRAKSA LIDERSTVA

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Doc. dr. Adisa Delić, Prof. dr. Dževad Šehić

Liderstvo vs. Menadžment; Tiho liderstvo; Efektivnost liderstva; Različiti pristupi klasifikaciji i izučavanju liderstva; Trait pristup; Stilski pristup; Situacijski pristup; LPC uvjetovani pristup; Teorija „Staza do cilja“, LMX pristup; Ostali uvjetovani pristupi; Harizmatično liderstvo; Transformacijsko liderstvo; Liderstvo i edukacija; Liderstvo i moć; Gender aspekt liderstva.

Literatura:

1. Fuller T., *LEADING&LEADERSHIP*, University of Notre Dame Press, Notre Dame, Indiana, 2000.
2. Parks S.D., *LEADERSHIP CAN BE TAUGHT, A bold Approach for a Complex World*, Harvard Business School Press, Boston, Massachusetts, 2005.
3. Šehić Dž., Penava S., *LEADERSHIP*, Ekonomski fakultet, Sarajevo, 2007.

7. RAČUNOVODSTVO TROŠKOVA PO AKTIVNOSTIMA

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Ibro Popić; Doc. dr. Sado Puškarević

Karakteristike tradicionalnih sistema obračuna troškova; Slabosti tradicionalnih sistema obračuna troškova; Zahtjevi za novim sistemima obračuna troškova; Principi računovodstva troškova po aktivnostima; Metodologija računovodstva troškova po aktivnostima; Analiza aktivnosti; Faktori osiguranja uspješne primjene računovodstva troškova po aktivnostima; Implementacija računovodstva troškova po aktivnostima putem brzog prototipa; Odnos tradicionalnih sistema obračuna troškova i računovodstva troškova po aktivnostima; Računovodstvo troškova po aktivnostima i poslovno odlučivanje; Upravljanje putem aktivnosti; Primjena računovodstva troškova po aktivnostima u uslužnim preduzećima; Integracija računovodstva troškova po aktivnostima sa ukupnim sistemom vođenja preduzeća; Ostali savremeni sistemi obračuna troškova; Mogućnost primjene računovodstva troškova po aktivnosti u Bosni i Hercegovini.

Literatura:

1. Popić I., *Računovodstvo troškova po aktivnostima*, IC štamparija Mostar, 2007
2. Kaplan R., Cooper R., *Cost&effect*, Harvard Business School Press, 1998
3. Brimson J., *Activity Accounting*, John Wiley&Sons, 1991
4. Turney P., *Activity Based Costing*, Kogan Page Limited, 1996

8. ODNOSI S JAVNOŠĆU I KORPORACIJSKO KOMUNICIRANJE

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Najil Kurtić, Prof. dr. Nenad Brkić, Prof. dr. Rifat Klopić

Uvod u korporacijsko komuniciranje i odnose s javnošću; Proces korporacijskog komuniciranja i odnosi sa stakeholderima; Strategija i planiranje korporacijskog komuniciranja i odnosa s javnošću; Organizacija i implementacija korporacijskog komuniciranja i odnosa s javnošću; Profesionalizam, etički i pravni aspekti korporacijskog komuniciranja i odnosa s javnošću; Kreiranje identiteta, imidža i ugleda kompanije (*Corporate Branding*); Korporacijsko (institucionalno) oglašavanje (*Corporate Advertising*); Odnosi s medijima (*Media Relations*); Komuniciranje sa zaposlenim (*Internal Communications*); Odnosi sa investitorima i finansijskom javnošću (*Investor Relations and Financial Communications*); Odnosi sa vladom i parlamentom (*Government Relations*); Odnosi sa društvenom zajednicom i korporacijska društvena odgovornost (*Corporate Social Responsibility*); Upravljanje kriznim komuniciranjem (*Crisis Communications*).

Literatura:

5. Argenti, P.A., *Corporate Communication*, Third Edition, Irwin/McGraw-Hill, Inc., 2003.
6. Center, A.H., Jackson, P., *Public Relations Practices: Managerial Case Studies and Problems*, Sixth Edition, Prentice Hall, Upper Saddle River, New Jersey, USA, 2003.
7. Cutlip, S.M., Center, A.H., Broom, G.M., *Odnosi s javnošću*, Osmo izdanje, Prijevod, Mate, Zagreb, Hrvatska, 2003.

8. Vilkoš, D., Kameron, G.T., Olt, F.H., Ejdži, V.K., *Odnosi s javnošću: Strategije i taktike*, Sedmo izdanje, Prevod, Ekonomski Fakultet Beograd, Srbija, 2006.

9. MENADŽMENT PROIZVODNJE I USLUGA

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Osman Hatunić, Prof. dr. Safet Kozarević

Definisanje usluge. Tvornička proizvodnja. Uslužna proizvodnja. Priroda usluge u svjetlu uslužnog menadžmenta. Uslužni menadžment sistem. Uslužni koncept. Definisanje uslužne strategije. Okosnice usluga. Uslužni trokut. Ciklus usluge. Model usluga. Definisanje strategije i uslužnih proizvoda. Eksplicitne usluge. Implicitne usluge. Upotreba paketa različitih roba i usluga. Kontakt sa kupcem. Oblikovanje procesa usluga. Omjer kapitala prema radu za niz usluga. Usluge sa malim korištenjem rada. Usluge sa velikim korištenjem rada. Matrica usluga. Sistem pružanja usluga.

Literatura:

1. Gronroos, C., *Services Management and Marketing*, John Willey and Sons, 2000.
2. Norman, R., *Service Management –Strategy and Leadership in Service Management*, 2001.
3. Glynn, J.W., Barnes, J.G., *Understanding Services Management*, John Willey and Sons.

10. DIGITALNA EKONOMIJA

Fond sati: Predavanja 30

Nastavnici: Prof. dr. Zekerijah Šabanović, Prof. dr. Jusuf Šehanović

Uvod u digitalnu ekonomiju (Business&Types of Businesses); Informacioni sistemi u poslovanju; Hardware u digitalnoj ekonomiji; Digitalne komunikacije i podaci; Kompjuterske mreže u poslovanju; Razvoj informacionih sistema; Baze podataka i upravljanje bazama podataka (DBMS); Poslovne aplikacije i njihov razvoj (System Engineering); Internet u savremenom poslovanju; Business Intelligence Systems (BIS-DSS-GIS-ES); Elektronsko poslovanje; Elektronski marketing; Prijetnje digitalnoj ekonomiji.

Literatura:

1. Kalakota R., Robinson M., *e-Business 2.0*, Addison – Wesley, New York, 2001.
2. Nickerson C.R., *Business and Information Systems*, Prentice Hall, Upper Sadle River, New Jersey, 2001.
3. Panko R. R., *Business Data Communication and Networking*, Prentice Hall, New Jersey, 2001.
4. Smith P.R., Chaffey D., *eMarketing eXcellence*, Elsevier Butterworth – Heinemann, New York, 2003.